

Sygn. akt IX C 755/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku IX Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: SSR Lidia Rzeczkowska

Protokolant: Tomasz Bajek

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2016 roku w Słupsku

na rozprawie sprawy

z powództwa **R. M. (M.)**

przeciwko **(...) S.A. z siedzibą w G.**

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanej **(...) S.A. z siedzibą w G.** na rzecz powoda **R. M. (M.)** kwotę 6.200 złotych (sześć tysięcy dwieście złotych) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 5 marca 2014 roku do dnia zapłaty.

II. Oddala powództwo w pozostałej części.

III. Znosi wzajemnie między stronami koszty procesu.

IV. Nakazuje pobrać od pozwanej **(...) S.A. z siedzibą w G.** na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Słupsku kwotę 2.782,88 złotych (dwa tysiące siedemset osiemdziesiąt dwa złote 88/100) tytułem kosztów sądowych.

Sygn. akt IX C 755/13

UZASADNIENIE

R. M. , reprezentowany przez radcę prawnego , wniósł o zasądzenie od (...) SA w G. kwoty 10.000zł. tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z części nieruchomości gruntowych położonych w D. , stanowiących działki : nr (...) – zapisanej w Kw nr (...) , nr 149/1 – zapisanej w Kw nr (...) , za okres od dnia 22.11.2003r. do dnia 22.11.2013r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu , zasądzenie kosztów procesu , w tym zastępstwa procesowego w wysokości trzykrotności stawki minimalnej . Uzasadniając żądanie pozwu wskazał , że jest współwłaścicielem , na zasadach wspólności majątkowej małżeńskiej, w/w działek , na których pozwana bez jego zgody położyła trwałe i widoczne urządzenia w postaci linii energetycznych . Powód zwracał się do pozwanej o uregulowanie sytuacji związanej z przedmiotowymi nieruchomościami lecz do dnia wniesienia pozwu nie otrzymał żadnego wynagrodzenia za korzystanie z tych nieruchomości przez pozwaną .

(...) SA w G. , reprezentowana przez radcę prawnego , w odpowiedzi na pozew – k.25-30 , wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu , w tym zastępstwa procesowego wraz z opłatą od pełnomocnictwa . Przyznała , że na nieruchomościach powoda znajdują się urządzenia elektroenergetyczne stanowiące jej własność .Podniosła , że korzystanie z tych nieruchomości nie uniemożliwia i nie utrudnia w stopniu znacznym korzystania z niej przez powoda , nie pozbawia go faktycznego władztwa nad nieruchomościami . Nadto w dacie nabycia nieruchomości przez powoda istniała już na niej owa infrastruktura dlatego też nie jest on uprawnionym do występowania z roszczeniem o zapłatę w związku z istnieniem tych urządzeń .Zdaniem pozwanej przysługuje

jej przymiot posiadacza służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu w dobrej wierze , a ten nie jest obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy – art.224§1 i 2 kc . Urządzenia te zostały posadowione przez poprzednika prawnego pozwanej , zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w dacie ich posadowienia (ustawa z 28.06.1950r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli, dekret z 30.06.1951r. o obowiązku świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne) . Z ostrożności procesowej podniesiono zarzut zasiedzenia służebności przesyłu na nieruchomościach stanowiących aktualnie własność powoda .

Stanowisk swych strony nie zmieniły do dnia zamknięcia rozprawy .

Sąd ustalił i zważył :

R. M. i M. M. (1) są właścicielami , na prawach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej : nieruchomości gruntowej położonej w D. , stanowiącej działkę nr (...) , zapisanej w Kw nr (...) ; lokali nr (...) stanowiących odrębne nieruchomości , położonych w budynku nr (...) przy ulicy (...) w D. , zapisanych odpowiednio w Kw nr (...) i Kw nr (...) ; nieruchomości gruntowej położonej w D. , stanowiącej działkę nr (...) , zapisanej w Kw nr (...) .

bezsporne oraz dowód : odpis z Kw –k.8-19

Na działkach nr (...) znajdują się elementy infrastruktury elektroenergetycznej stanowiącej własność pozwanego przedsiębiorstwa przesyłowego – (...) SA w G. . Jest to fragment linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV i podtrzymujący ją słup 3 żerdziowy , oraz fragment linii elektroenergetycznej niskiego napięcia 0,4 kV i podtrzymujący ja słup jedno żerdziowy .

bezsporne oraz dowód : mapa-k.20, zeznanie świadka Ł. R. –k.49-, opinia biegłej-koperta-k.81

Słup podtrzymujący linię niskiego napięcia istnieje od 1981r. , kiedy to przeprowadzono remont linii . Słup podtrzymujący linię średniego napięcia został posadowiony w 1970r. po wykonanym remoncie i przebudowie linii poniemieckiej .

dowód : zeznanie świadka Ł. R. –k.49

R. M. pismem z dnia 14.03.2011r. wezwał pozwaną do uregulowania stanu prawnego urządzenia – słupa znajdującego się na działce nr (...) . Pismo to złożono w siedzibie ówczesnego Oddziału pozwanej spółki w S. w dniu 24.03.2011r.

dowód: pismo powoda z potwierdzeniem złożenia –k.21

Wysokość wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez pozwaną z w/w nieruchomości powoda w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu za okres od 22.11.2003r. do dnia 22.11.2013r. wynosi 6.200zł.

dowód : opinia biegłej – koperta k.81, opinia uzupełniająca –koperta k.138

W ocenie Sądu powództwo w części zasługuje na uwzględnienie .

W pierwszej kolejności Sąd odniesie się do podniesionego zarzutu zasiedzenia . Został on sformułowany w następujący sposób w odpowiedzi na pozew- k.30 : ” Z ostrożności procesowej, pozwany podnosi w niniejszym postępowaniu zarzut zasiedzenia służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej obecnie własność powoda ” . Zawarta w niej poniżej informacja , że pozwany rozważa wszczęcie odrębnego postępowania nieprocesowego o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu , została sprawdzona jednakże nie stwierdzono by taka sprawa została zarejestrowana w tut. Sądzie do dnia wyrokowania . Pozwana , reprezentowana przez radcę prawnego , poza tak przedstawionym zarzutem zasiedzenia i wskazaniem dowodu z zeznań świadka Ł. R. , nie zgłosiła żadnych innych dowodów na jego poparcie . Pomimo zakreślenia terminu na składanie wniosków dowodowych nie złożono żadnego dokumentu dotyczącego budowy , remontu , przebudowy , oddania do eksploatacji linii średniego i niskiego napięcia przebiegających przez działki powoda . Sąd w niniejszej sprawie nie ma obowiązku działania za stronę pozwaną i gromadzenia za nią dowodów na poparcie jej twierdzeń . Dowód z zeznań świadka Ł. R. nie jest wystarczającym do

uwzględnienia podniesionego zarzutu zasiedzenia służebności przesyłu . Brak danych o oddaniu do eksploatacji owych wyremontowanych linii nie pozwala na ustalenie ani początku biegu terminu zasiedzenia ani tego co ewentualnie zostało zasiedziane . Nie wskazano nawet daty , w której zdaniem strony pozwanej miałyby dojść do zasiedzenia służebności przesyłu . W ocenie Sądu okoliczność daty oddania do eksploatacji przedmiotowych linii powinna być wykazana dokumentami . Jest to okoliczność bardzo istotna albowiem pozwoliłaby na ustalenie czy w sprawie doszło do zasiedzenia a jeśli tak to jakiego prawa . W tej sytuacji podniesiony zarzut zasiedzenia służebności przesyłu nie został uwzględniony .

Między stronami nie było sporu co do tego, że pozwany korzysta z tych trwałych i widocznych urządzeń znajdujących się na nieruchomościach powoda w zależności od swoich potrzeb . Mając na uwadze powyższe oddalono wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego geodety na okoliczność ustalenia, czy na nieruchomości powoda znajdują się elementy infrastruktury elektroenergetycznej pozwanej spółki . Okoliczność ta była przyznana przez pozwanego w odpowiedzi na pozew . Zawnioskowany świadek miał wykazać swoimi zeznaniami min. w jakiej dacie posadowiono te urządzenia . Nadto okoliczność ta wynika wprost z opinii biegłej M. M.-C. .

Przyjmując za pozwaną , że w dacie stawiania urządzeń elektroenergetycznych na przedmiotowej nieruchomości , jej poprzednik prawny czynił to w oparciu o prawomocne decyzje administracyjne wydane na podstawie obowiązujących w dacie ich wydania przepisach prawa (ustawy z 28.06.1950r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli , dekretu z dnia 30.06.1951r. o obowiązku świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne , czy też ustawy z dnia 12.03.1958r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości) , można byłoby uznać , że przedsiębiorstwo energetyczne działało wówczas w dobrej wierze . Nie oznacza to jednak , że po stronie przedsiębiorstwa powstało prawo do korzystania z nieruchomości , odpowiadające treści służebności przesyłu , skuteczne wobec każdorazowego jej właściciela . W tym tonie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3.04.2009r. , II CSK 400/08 . Sąd I instancji całkowicie aprobuje powyższy pogląd bez potrzeby powielania jego uzasadnienia w niniejszym . Bezsprzeczne jest , że powód wraz ze swoją małżonką nabyli przedmiotowe nieruchomości z istniejącą na nich infrastrukturą elektroenergetyczną (patrz : oświadczenie powoda –k.50) . Nie oznacza to jednak , że nabywając je wyrazili zgodę na korzystanie z urządzeń elektroenergetycznych znajdujących się na ich działkach przez pozwaną czy też jej poprzedników . Do dnia wyrokowania strony nie zawarły umowy regulującej zasady korzystania z tych urządzeń przez pozwaną , w tym wysokość wynagrodzenia z tego tytułu . Wezwanie z 14.03.2011r. zostało bez odpowiedzi . Pozwana nie wykazała , by była uprawniona do korzystania z nieruchomości powodów w celu bieżącego utrzymania posadowionych na niej urządzeń przesyłowych . W tej sytuacji uznać należy , że korzysta z tej nieruchomości w złej wierze i jest zobowiązana do zapłaty wynagrodzenia na podstawie art.225 kc – tak właśnie wypowiedział się SN w w/w wyroku z dnia 3.04.2009r. , II CSK 400/08 .

W doktrynie i orzecznictwie zgodnie przyjmuje się , że podstawą ustalenia wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości powinna być kwota , którą posiadacz musiałby zapłacić właścicielowi , gdyby jego posiadanie opierało się na prawie . W niniejszej sprawie oczywistym i bezspornym jest , że pozwane przedsiębiorstwo przesyłowe korzysta z trwałych i widocznych urządzeń służących do doprowadzania energii elektrycznej, o których mowa w art.49§1 kc , posadowionych na nieruchomości powoda . Takie korzystanie odpowiada w swej istocie służebności przesyłu uregulowanej w art.305¹ kc , stąd też w postanowieniu o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości wskazano, że przedmiotem opinii ma być ustalenie wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez pozwaną z działek nr (...) w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu .

Przeprowadzony w sprawie dowód z opinii biegłego na powyższą okoliczność został przyjęty przez Sąd za podstawę rozstrzygnięcia . W ocenie Sądu dowód ten jest rzetelny , fachowy , wiarygodny . Zgłoszone przez pozwanego zarzuty (k.91-92) nie zasługują na uwzględnienie . Biegły w opinii uzupełniającej (koperta m-k.138) , szczegółowo i przekonująco odparł wszystkie stawiane zarzuty . Za zbędne uznano przytaczanie argumentów z tej opinii stąd też nie powielano ich w niniejszym uzasadnieniu . Podnieść należy tylko , że zarzut wyliczenia wynagrodzenia na zasadach stosunku dzierżawy nie skutkuje uznaniem opinii za nieprzydatną . Biegła na stronie 25 opinii wskazała , że z uwagi brak na rynku danych dotyczących stawek czynszu dzierżawnego stref ochronnych urządzeń infrastruktury

technicznej , stawkę tego czynszu ustaliła w oparciu o wskazany wzór . Ustalając stawkę , w ocenie Sądu tzw. ”czynszu ” wzięto pod uwagę właściwe parametry , takie jak : wartość gruntu , powierzchnia strefy ochronnej , współczynnik „ u ” , współczynnik „ k ” . Zarzut zawyżenia tych współczynników nie został w żaden sposób wykazany – sprowadza się do oceny pozwanej , że zostały one zawyżone , ale dlaczego – nie zostało to wskazane .

W ocenie Sądu opinia biegłego z zakresu szacowania nieruchomości uwzględnia wszystkie wskazane w zleceniu okoliczności , nie zawiera żadnych sprzeczności , niedokładności , pomyłek czy też niejasności .

Mając na uwadze powyższe okoliczności i wskazany przepis art.225 kc orzeczono jak w punktach I i II sentencji wyroku . Podstawą rozstrzygnięcia o odsetkach w punkcie 1 wyroku jest art.481§1 i 2 kc . Powód domagał się zasądzenia kwoty 10.000zł. z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia pozwanej odpisu pozwu z załącznikami , co miało miejsce w dniu 5.03.2014r. – patrz : potwierdzenie odbioru –k.44.

O kosztach procesu w punkcie III wyroku rozstrzygnięto na podstawie art.100 kpc znosząc je wzajemnie z uwagi na częściowe uwzględnienie żądania pozwu .

O kosztach sądowych w punkcie IV orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2010.90.594) w związku z art. 100 kpc. W sprawie powstały koszty sądowe w postaci wynagrodzenia biegłej w kwocie 3.782,88zł. R. M. pokrył je do wysokości 1.000zł. uiszczoną zaliczką . Mając na uwadze , że powód wygrał sprawę w 62% a ogólnie poniesione przez niego koszty sądowe to : 1.500zł. (1.000zł. zaliczka i 500zł.- opłata od pozwu) , pozostałą częścią kosztów sądowych , tymczasowo pokrytych ze środków Skarbu Państwa, obciążono pozwaną spółkę stosując zasadę stosunkowego ich rozliczenia .